

herättävä monet vielä syrjässä olleet miljoonaiset voimat. Tästäkin taistelusta on Neuvostovalta suoritusuusi arvokkain kokemukseen ja saaden lisää koulutettuja toimintavoimia. Tuhannet näkää ja sen kauhuja vastaan taistelevat toimelait toverimme sortuvat yhdessä näkälästen kanssa, mutta:

"Kaatuvat sotilaat meille voiton haukkiivat."

Johannes.

Kirjeitä

KIRJE ASTORIASTA

Ajan mukana riennetään eteenpäin täälläkin vesisateen kaupungissa. Ajan kova koura — työttömyys ja korkeat elinkustannukset yhdessä — ahdistelee työläisiä täällä, niin kuin muuallakin. Se saattaa työläiset enemmän ajattelemaan mitä tässä olisi olojen parannukseksi tehtävä. Aikaisemmin sosialistisesta valituksesta osalliseksi tulleet koettavat kaikin voimin saattaa vielä tiedollisessa hämryydessä — ja pilkko-pimeässäkin — vaeltelevia luokkaveljälleen ja siskojaan himoitsemaan todellisen tiedon puun hedelmiä.

Meillä on kolme lukurengasta toiminnassa ja innostus on mallikelpoinen. Meillä ei ole, eikä tunnusteta mitään johtajia, jollaista näyttää tarvittavan newyorkilaisissa lukurengasissa, niin kuin näkyi eräästä Toverittareesta olleesta New Yorkin kirjeestä. Ja sellaista johtaja-aatettahan sitä koetetaan istuttaa entistä lujempaan siinä Aaro Hyskeen kirjoituksessa, jossa selostetaan lukurengaitten merkitystä ja järjestelyä ja jota sitten itse toimeenpaneva komiteakin virallisesti levittää. Niitä johtajia on jo tarpeeksi ollut ja niistä on jo kylliksi vastustakin ollut, joten sitä johtajin luottamusta ja niiden perässä laukkaamista pitäisi pitkeä pois, eikä sitä yhä lujempaan istuttaa työläisjoukkoihin. Nyt on tullut aika, jolloin joukot johtavat itseään ja pitävät pikkumaiset johtajiksi pyrkijät kurjissa.

Lukurengas tulevat toimeen ihmeen hyvin ilman mitään johtajia. Yhdessä vain opiskelomme ja vuoroin täytämme esille tulevat ja välttämättömät tehtävät, se tahtoo sanoa: olemme vuoroin "johtajia."

Osaston toiminta kulkee tavallista latuaan ihanne- ja nuorisoliittoineen sekä muine tavallisine toimikuntineen. Erikoistapauksena sopii mainita väittelilyalaisuus "tuupajuuksien" kanssa, jossa kuitenkin ei vielä päästy mihinkään käytännöllisiin tuloksiin. Ne "tuupajussit" ovat liian rohkeita valehtelijoita ja vääristelijöitä, joten saamme niitten kanssa väittelillä "toisenkin" kerran ennenkuin asian todellinen laita selviää heidän talutettavanaan oleville joukoille. Siellä ne vasta johtajat oikein ovat kunniaa ja heitä siellä pidetään puolijumalana. Talven kuluessa tullaan pitämään useampia väittelilykokouksia heidän kanssaan, jos he vain tulevat asioista väittelemään kanssamme.

L. W. G.

EUREKA, CALIF.

Onpa ensikertalaisena niin vaikeata alkaa kirjoittamaan, kun ei tahdo tietää mistä alkaa ja mihin lopettaa, mutta ensimmäikin lausun tervehdyksen sille suurelle Toverittaren lukujakunnalle ja samalla kysymyksen jokaiselle Toverittaren lukijalle, että joko olet tehnyt itsesi kanssa sellaisen vakaumuksen, että sinä tahdot olla yhtenä aktiivisena jäsenenä siinä suuressa köyhällisten luokkastaisteluarmeijassa, joka tänä päivänä koettaa koota koko maailman raattajia yhteen taistelemaan tuota työläisten verenimijä-hyenaan kapitalistien vastaan? Siinä on kaikkien työläisten yhteinen vihollinen. Siispä on meidän työläisten ryhdyttävä yh-

tenä, ilman mitään erimielisyyksiä, koettamaan että, eikä voida yhtenä joukkona tuota taistelurintamaa paremmin lujittaa. Turhaan harhallemme niin monenkaltaisissa eri ryhmissä ja aatteissa täälläkin Eurekaassa, vaikka ei ole kovin paljoa suomalaisia. Kuulumme silti neljään eri ryhmään ja sitten on vielä niitäkin, jotka eivät kuulu mihinkään. Joten on sitä erimielisyyttä täälläkin.

Niin, eihän se ollut aivan taistelusta, kun minun piti "toosata". Otta tuota meille on tulossa "Nuori Mylläri", jonka saa nähdä A kadun haallilla 11 p. helmikuuta. Silloin saadaan työstä väsyneitä hermojamme vähän naurulla virkistää.

Sitten 18 p. helmikuuta on se kovan puhuttu akkain ja poikain ilta, josta ei pidä ilo loppuman. Silloin on kaiken muun ohjelmaa päälle hauska näytöskappale "Kesäleikki". Nimi on niin mukava, että sitä pitää mennä katsomaan, onko se kummempil leski ku se, joka on vuoden ympärinsä keskenä. Senjälkeen on taas joku iso kappale 4 p. maaliskuuta. Nimeä en muista, mutta sitä tuonempana. No eiköhän tämä riittä ensi kerraksi. Kun se on annettu vakinaiseksi "japiksi", niin täytyy sitä huonolla kyvylläänkin velvollisuutensa täyttää. Proletaarisella tervehdyksellä

Hanna Lehtinen.

NORWOOD, MASS.

Siitä on jo kääntynyt taas kalenterin lehti, kun viimeksi kirjoitin Toverittareen. On jo jätetty vanha vuosi taas sellän taa ja uusi vuosi tuokoon uutta voimaa ja rohkeutta ja tarmoa työskentelemään yhteisen asian hyväksi. Meillä täällä Norwoodissa niinkuin muillakin palkkaktunnilla on tapana aina vuosikokouksissa valita kokouksittaiset virkailijat osaston toimintoihin, mutta minun tulisi liian pitkäksi kaikkialle erikseen mainita nimeltään. Muun muassa valittiin myös 10-henkinen koulukomitea, johon sisältyy myös 3 opettajaa, jotka tulivat: Nanni Lehtonen, August Wiik ja Adam Lehto. Toivoisin, että nämä voisivat pitää palkkansa koko vuoden ajan ettei taas jäisi niinkuin viime talvena, että ylempään luokan opettajaa ei melnattu saada millään. Meillä on ollut koulussa syyslukukaudella 53 oppilasta ja toiset onkin hyvin opinhaluisia, joita on oikein hauska katsella ja kuunnella. Viime joulunakin kun lapset suorittivat joulu-ohjelman, niin oli mitä nautintorikkain ilta, sillä lapset olivat niin urhokkaan näköisiä kun astuivat lavalle suorittamaan ohjelman. Toivoisin, että innostusta riittäisi pikku toimissa, niin siitä kasvaisi vahva rintama, joka ei heiluisi joka tuulen puhaltaessa.

Meillä oli ompeluseuran ilmat 2 päivä tammikuuta, josta oli tulot \$50.10. Hukkaan meni hyvät aiheet tehdä rahaa kuin siksi juuri annettiin loma työläisille määräämättömäksi ajaksi, sillä Dittvillen kaaran korjauspaja, jossa kävi suurin osa näistä Norwoodin suomalaisista, seisoi juhliksi. Ikävältä vaan tuntui kesäloma talvi pakkasessa ilman palkkaa.

Ompeluseura keräsi 12 henkisen armeijan kirjoittamaan Toverittareen Norwoodin uutisia. Kyllä kerran tulee kirjoitetuksi täältä, Ompeluseuran neljänneksi toittien ostajaksi on saatu Hilja Soitu, toiset on ennen ilmoitettu. Töitä kuulema on saatavana, niin käykää vaan hakemaan ja valmistamaan myyjäisiä varten.

L. Wiik.

SAYYER, SASK.

Terve taas Toverittaren lukijat. Jospa taas hiukan minäkin pakisen. Talvi on ollut erittäin kunnin tähän asti ja se tuntuu paljon virkistävän ihmisen miellalaa, kun pääsee hiukan ulommaksi omasta huoneestaan, ettei heti posket jäädy. On sitä koetettu täällä tätänykyä huvitella. Tanssia on ollut joka viikko ja aina vain siel-

lä on hyppijöitä ollut pienet tilat täynnä. Siihen sitä vain eivät kyllästy.

Osaston vuosikokous oli tammik. 15 p:nä, jossa valittiin virkailijat. Valituksi tulivat: Pöytäkirjuriksi Selim Mäki, rahastonkirjuriksi J. Mäki, rahastonhoitajaksi J. Perälä, Kirjeenvaihtajaksi L. Kallio, jäsenkirjuriksi J. Koski, organiseraajaksi J. Tammi, Valtter Karl, Wm. Koski. Sanomalehti asiamiehenä toimii Oskar Hauta ja John Särkilähti. Uutistenkirjoittajaksi Vapaus-lehteen J. Wester, Toverittareen mrs. Särkilähti. Kirjasto on Selim Mäen asunnolla edelleen.

Uusia jäseniä yhtiö osastoon suuri joukko, nim. Eino Niemi, Arvid Niska, Henry Kako, John Eskelin, Joffet Pappila, Kalle Mäki. Tervetuloa vaan ja pysyväistä taistelutarmoa aattemme eteen toimissa.

Olihan se hiukan alassa se haalin rakentamishomma. Valittiin kolmihenkinen komitea ottamaan selvää, josko saamme kokoon niin paljon rahaa, että voitaisi alkaa haalia rakentamaan. Kyllä se olisi haali tarpeellinen täälläkin. On niin paljon nuoria, jotka voisivat harjoitella näytöskappaleita, että saataisi muutakin eikä vain tanssia. Seuraava kokous pidetään Leo Tryykin asunnolla. Sinne taas saavumme suurella joukolla lisää toimimaan. Eikös?

Yhdysvaltoihin vierailulle on mennyt Mikko Mukari tyttöjensä kanssa. Tarmokasta taisteluintoa tälle alkaneelle vuodelle. Toivottaa toveruudella:

H. S.

CANMORE ALTA, CAN.

Täältä Canmoresta ei ole näkynyt lehdessämme pitkään aikaan yhtään kirjoitusta, vaikka on meitä Toverittaren tilaajia täällä useampia. Minä tässä ajan myöten antessa ajattelin ruveta kysymään muutamaa lausetta lehtemme.

Täällä on suomalaisia ainoastaan jokuunen perhe ja muutamia nuoria miehiä. Suomalaisilla on täällä haali, vaan ei siellä kansalaisten vähyden vuoksi ole mitään toimintaa, joten siis menee meidän aika hukkaan yhteispyrinnöihin ja siitä seurauksena olevaan yhteisymmärrykseen ja kehitykseen nähden.

Kolmaini, josta tämän palkkakunnan työläiset hakevat leipänsä, ei ole työntänyt koko talvena, kun ainostaan 2-3 päivää viikossa, joten siis ei täälläkään ole työläisten elämä kovin loistavaa.

Ilmat ovat olleet vielä tähän mennessä kokolalla suotuisat, lukuunottamatta joltain pakkaspäivä.

Ehkä lopetan tällä kertaa. Toveruudella:

Työläisnainen.

CONNEAUT, OHIO.

Tervehdys täältä Conneautista kaikille Toverittaren pienille lukijoille, sillä minä olen melkein itsekin tavallisen pieni, sillä täytän vasta yhden nentoista vuoden helmik. 25 p:nä. Olen kuudennessa luokassa koulussa ja opettajani nimi on mrs. Peck. Täällä on ihannelitto toiminnassa, joka pidetään joka perjantai. Ihannelitossa on neljäkymmentä lasta. Myöskin sunnuntai-koulua pidetään, jossa minä olen neljännessä luokassa. Minun sunnuntai-koulun opettajan nimi on mrs. Svart. Minusta on hauskaa käydä ihannelitossa ja sunnuntai-koulussa. Siellä saa oppia suomea lukemaan ja kirjoittamaan suomenkieltä. Ja myöskin siellä oppii todellisen maailmankatsomuksen ja oikeat luokkakäsitteet.

Minulla on myöskin veli, jonka nimi on David, hän on 15:sta vuoden vanha, hän on myöskin ihannelitossa ja sunnuntai-koulussa. Hän on toisella luokalla korkeassa koulussa ja hän soittaa viulua, hän on ensi viulun soittaja osastomme orkesterissa. Itse minä opettelen pianoa soittamaan, olen yhden vuoden ottanut läksyjä pianon soitossa.

Eiköhän tämä jo riittä näin ensiker-

talaiselta. Taistelutarmoa toivon kaikille Toverittaren lukijoille.

Alma Kuusiluoto.

CONNEAUT, OHIO

Tammikuun 16 päivänä pidetyssä vuosikokouksessa valittiin virkailijat tulevalle toimintakaudelle. Johtokuntaan tuli seuraavat: V. Nevala, K. Jylhä, K. Penttinen ja J. Leppilähti. Agitatsioonikomiteaan jäivät entiset. Kirjallisuuskomiteaan valittiin kolme uutena Lydia Tasanen, ent. Tyyne Laakso ja johtokunnan huoleksi jäi Ravintolatoimikuntaan Ida Leppilähti; järjestysmiehet entiset; kansallistuttamiskomiteaan entiset. Huvi toimikuntaan 12 henkilöä. Tilientarkastajiksi Elsa Rautio, Otto Mäki ja varalle A. Kellovalmi; äänenlaskukomiteaan 2, nim. A. Hillosalmi ja johtokunta valitsee toisen. Uutistenkirjoittajaksi "Eteenpäin"-lehteen O. Mottonen, "Työmieheen" E. Laakso ja Toverittareen Senia Mottonen.

Ihanneliton ilmat olivat tämän kuun 8 p. Olikin oikein hauskaa katsella kuinka lapset olivat innostuneet toimintaansa. Oltiin toivottava, että heillä riittäisi vain innostusta yhä edelleenkin. Oltiin huomioonotettava että lasten vanhemmat pitäisivät velvollisuutenaan ohjata jo pienestä heitä tuntemaan mistä johtuu kapitalismin puristus joka meidän hartioita painaa tänäpäivänä. Jos emme mitään uhraa lapsiemme tulevaisuuden puolesta, niin on varma, että kahta raskaampaa riistojärjestelmää painaa lastemme hartioita. Kehotan lasten vanhempia käymään ihanneliton kokouksissa, runsaslukuisemmasti vielä heidän iltamissaan, sillä se heittä innostaa ja antaa uutta toimintaa intoa, sillä he kuitenkin ovat nousevaa joukkoa, joka kerran meidän toiveemme toteuttaa.

Osastomme ohjelma- ja keskusteluseuran kokouksia on pidetty joka toinen sunnuntai-ilta. Se on tilaisuus, jonne jokainen voi tulla itseensä kehittämään. Sinne ovat kaikki tervetulleita.

Puhumarenkaita on myöskin perustettu osastomme keskuuteen, joka on myös tärkeä itsensä kehittämismuoto.

Ompeluseuramme on ripeässä toiminnassa keväällä pidettäviä myyjäisiä varten.

Osastomme miesväki on käynyt hyvin salaperäiseksi meitä naisia kohtaan. Niin utelias kuin olenkin, mutta siitä huolimatta en ole päässyt heidän salaisuuskinsa perille, mutta jätestä kuuluu.

Mrs Virkkala ja Mrs Niemi kävivät Saksassa ja toivat tullessaan kum painenkin tervet työnt tylleröt. Seurakuntamme vain lisääntyköön.

Osastomme jäsen F. Vinturi joudui sairaalaan, jossa hänet leikattiin. Toivomme hänelle pikaista parantumista.

Näytelmäseuramme esittää t. k. 22 p. "Amerikasta kotiin", E. Laakson kirjoittaman nurhenäytelmän. Tämä kappale on ensikertaa näytettävällä. Rientäkää kaikkiin tutustumaan tähän kappaleeseen.

Täälläkin työnantajat ovat jo oppineet kohottamaan leipävarrasta päivä päivältä yhä korkeammalle. Sen toteaa Nickel Plate, koska heillä ei ole työtä antaa työläisille kuin 4 päivää viikossa. Samoin lapsisappa on ollut seisauksissa 2-3 viikkoa, ja kun ilmoitettiin töitten alkavan, niin samalla sanottiin ei voivan maksaa kuin 25-30 senttiä tunnilla. Eikö jo olisi aika työläisten herätä, vai ainako annatte yatsaanne näiden kouristaa, vaikka hyvin tiedätte, että teidän työnne tuloksilla loiseläjät yleisyydessä mässäävät. Pysähdy ja ajattele työläinen!

Toivotan taistelutarmoa kaikille Toverittaren lukijoille ja sen kannattajille vuotena 1922.

Senia.